

STARTO

ORGANO DE ĈEĤA ESPERANTO-ASOCIO 1975 3(49)

S.K. NEUMANN

en Larikoj

Al de larikoj majkolor',
bano smeralda de verdo
mi la korlecon ĵetis for
kune kun sobro de cerbo.

Kaptis min ega sovaĝa em'
en ĝin ekmergi min tuta;
home ne tremi, sed kiel arb'
sub ventgalopo akuta.

Tiel damnite en plena nud',
Tiel saĝa, freŝa, granda!
Tiel akcepti kun memkompren'
vivon varian, kurantan!

Tuta mi premis min al dekliv',
tra ĝi descendis ĝis fundo,
enradikiĝon atendis mi
branĉojn levonte de grundo.

Flirtis larika tufar' kun muĝ'
super la kapo kun pensoj,
lante eniris en min l'arbar'
enen per ĉiuj homsensoj.

El la poemaro LIBRO DE ARBAROJ,
AKVOJ KAJ DEKLIVOJ tr. J. Kořinek

INTERNACIISTO. SAMIDEANO

La ĉefaj esperantistoj rememoras
la fiero la naskiĝon de la glora
revolucia poeto S.K.N e u m a n n
/5.6.1875/, Nacia Artisto, kies
nomo restos por ĉiam enakribita
en la historio de ilia movado. La
personeco de Neumann estas nedis-
igeble ligita al la Esperantis ta
Klubo en Praha, kies kunfondinto
kaj komitatano en 1902 li estis.

Jam en 1901 li kun simpatio re-
cenzis la Esperanto-lernolibron de
Ĉejka, Bilík kaj Hqub en sia re-
vuo Nova Kulto. Laŭ St. Kamarýt S.
K. Neumann sciis la lingvon en tia
grado, ke en Nova Kulto li pole-
mikis en E-o kun poeto K. Doštal -
Lutinov.

Kvenkam Esperanto estis kelkjara
epizodo en lia vivo, la verkoj de
Neumann, kiel ekz. Anti-Gide, daŭre
elspirados grandan humanisman kaj
internacian patoson, la ideon
pri la unuiĝo de ĉiuj popoloj kon-
traŭ siaj plej grandaj malemikoj -
la ekspluatantoj kaj naciistoj,
por la "emancipado de l'homaro".

/kni/

Okaze de la jubileo

Okaze de la 30a datreveno de la venko super la faŝismo sendis al ĈEA salutojn kaj bondezirojn la Esperanto-Komisiono de la Estona Societo por amikeco kaj kulturaj rilatoj kun eksterlandoj.

La samokazajn salutojn sendis al la asocio Petro Poliŝĉuk, prezidanto de la Esperanto-Komisiono kaj membro de la prezidiumo de Uzbeka Amikeca Societo, delonga amiko de nia lando kaj Dilarom Calalova, prezidantino de la Esperanto-Klubo ĉe Taŝkenta Domo de Sciencistoj. Niajn anojn salutis ankaŭ la Komisiono pri internaciaj rilatoj de latviaj esperantistoj, la Riga Esperanto-Klubo, EK el Leningrado, la Esperantista Societo "Kulturo" el Plovdiv kaj D. Bjeļanoviĉ, la MEM-peranto por Jugoslavio.

Bondeziroj al Vjetnamio

Ĉefa Esperanto-Asocio kaj ties MEM-sekcio sendis gratuleton al Vjetnama Pacedefenda Esperantista Asocio okaze de la epokofara venko de la vjetnamaj patriotoj, dezirante al la vjetnamaj fratuloj la pluajn sukcesojn sur ilia paco vojo.

Simila letero estis adresita ankaŭ al la ambasado de Sudvjetnama Respubliko en Praha.

Kiel ni estis informitaj, la Vjetnama-sovjeta amikeca societo estis honorita per Ordeno de la Amikeco de la nacioj. Al la societo, kies prezidanto estas Nguyen van Kinh, estro de VPEA, gratulis perletere la ĝen. sekretario de KPSU, Leonid Breĵnev. Ni esprimas niajn plaĵkorajn bondezirojn!

FESTO EN BUDAPEŬTO

La solenan kunsidon de Hungara Esperanto-Asocio la 20an de aprilo en Budapeŝto rememore al la 30a datreveno de la liberigo fare de la Ruĝa armeo partoprenis delegito de ĈEA J. Mařík. En sia alparolo li bondeziris al la grava jubileo, kaj menciis iujn komunajn faktojn en la laboro de ambaŭ landaj movadoj kion la ĉeestantoj verne aprezis.

La eksterlandaj delegitoj /Bulgario, ĈSR, GDR, Pollando kaj SSR/ vizitis i.a. la tombon de Julio Baghy en la tombaro de gloraj hungaroj kaj partoprenis tre viglan, diskuton en la entrepreno TESCO /Teknika kaj scienca kooperado kun ĝia direktoro M. Gyorgy kaj studentoj el Bangladeŝo kaj Kamboĝo. La diskuto okazis en IL, instruata en TESCO. La direktoro substrekis ĉe fine la gravan signifon de IL en plenumado de la taskoj de internacia kunlaboro kaj atentigis, ke en TESCO edukigaŝas la estontaj laborantoj por IL en la evolulandoj.

La delegitoj notis modelan gastamon de HEA dum la tuta restado.

Ze zasedání ÚV ĈES

Na posledním zasedání ÚV ĈES, konaném 12. dubna, vyzval tajemník ÚV Z. Křimský všechny místní skupiny v svazu k politické a společenské aktivizaci v souvislosti s 30. výročím osvobození a s novými úkoly na ideologické frontě. Poukázal přitom na některé škodlivé názory a postoje členů a funkcionářů ĈES, na nevhodné způsoby propagace esperanta a konstatoval, že je třeba prohloubit centrální řízení MS na principech vědeckého řízení.

Předseda svazu J. Vlček poté informoval o 7. setkání představitelů esp. svazů socialistických zemí v Mělníku. Řekl mj., že schůzka přispěla k vyjasnění podmínek esperantského hnutí v těchto zemích a že v socialistických zemích má toto hnutí příznivé podmínky.

Dr. J. Jermář, člen předsednictva ÚV ĈES, referoval o významu problematiky komunikace a mezinárodního jazyka v SSSR a o možnostech příslušné komise zřízené při ĈES.

ÚV ĈES schválil mj. návrh na udělení 15 čestných odznaků MEM za sloužilým pracovníkům svazu, včetně některým funkcionářům z řad neesperantistů. Vyznamenání jim budou předána u příležitosti II. setkání českých a slovenských esperantistů ve Vsetíně /19.-22.9./

LA KVINMINUTAN ELSENDON pri LG en Plzeň oni povis spekti en la Ĉs. televido la 5an de junio. - Simila ero pri la lerneja ER de E. Urbanová estas prezentota la 4.9.

JAZYK - společenský činitel

Jsme teoreticky připraveni na řešení úkolů?

Každodenně jsme svědky provádění a přehodnocování dosažených po-
znatků a zkušeností. Nutí k tomu převratný vývoj ve všech oblastech ži-
vota. Současně vzrůstá potřeba aplikovat nové poznatky v praxi.

Popularizátoři mezinárodního jazyka esperanta si někdy nedostatečně
uvědomují tyto skutečnosti nebo je nedůsledně uplatňují v praktické
činnosti. Nedostatečná teoretická připravenost bývá jednou z hlavních
příčin konfliktů, které svědčí o nepochopení objektivních zákonitostí,
s nimiž je nutno sladit potřeby a cíle esperantského hnutí. Sezná-
movat s esperantem a jeho problematikou totiž zdaleka neznamená toliko
vyučovat gramatiku, případně historii a literaturu jazyka.

Potřeba ukázat problematiku esperanta v celé její šíři je zvlášť na-
léhavá, mluvíme-li o získávání mladé generace. Prezentovat mladým lí-
dem esperanto jen jako prostředek turistiky a zábavy a ne jako součást
vědeckého poznání je p r e c e d e n s sektářského přístupu k esperan-
tu.

Výraznou stránkou problematiky mezinárodního jazyka, bohužel doceňo-
vanou málo v esp. tisku, je právě jeho s o c i á l n í aspekt. V do-
bě, kdy se myšlenky socialismu realizovaly na velké části světa a nový
společenský řád se stal rozhodujícím faktorem v řešení problémů v me-
zinárodních vztazích, se dostává i problematika esperanta rozdílného
výkladu - a to z hlediska třídního pojetí. Úspěchy esperantského hnu-
tí v socialistických zemích zpochybnily do značné míry koncepti n e u -
t r a l i t y, kterou prosazují ti, kdož z pozic výlučné politických
se snaží "ubránit" esperanto před vlivem socialistických idejí.

Perspektivy esperanta jsou ve službě společenskému pokroku. Pomáhá-
-li esperanto popularizovat cíle socialistické společnosti, zvěštuje i
základnu svého působení, což je nejlepší zárukou jeho masového rozší-
ření. Potvrzením správnosti této cesty bylo vytvoření a dvadecetileté
působení M.E.M.

Esperantisté by si měli především odpovědět na otázku, zda dosavadní
formy činnosti jejich místních skupin odpovídají nárokům, které si kla-
de esperantské hnutí. Velký úkol ve vědeckém, ideovém a osvětovém pō-
sobení tu připadá také příslušným svazovým sekcím a komisím.

Naše hnutí bude i v budoucnosti potřebovat materiální a morální pod-
poru vlivných organizací a jednotlivců. Je však rovněž důležité, aby sa-
mi esperantisté se angažovali v těchto organizacích, aby dovedli zdů-
vodnit na všech úrovních potřebu mezinárodního jazyka v konkrétních pō-
mínkách. K tomu si nezbytně musejí rozšířit také obzor svých odborných
a všeobecných znalostí.

/Kni/

Resumo : temas ĉefe pri la socia kaj sociala aspektoj de E-o, ĝenerale malatentata, pri ĝia diskoniĝo kaj pri la neceso plialtigi la teori-an nivelon tiurilate inter la esperantistoj.

Sjezd ZE SSR po šesté

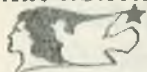
Ve dnech 25. - 27. dubna zasedal v Tetranské Lounici 6. sjezd Zvázu esperantistov SSR. Za ĆES pozdravil přítomné místopředseda ÚV ĆES a.D. Kočvara. Předseda ZE SSR P.Rosa uvedl ve své zprávě, že již v příjmuza-
hájí Slovenské televize vysílání kurzu E-a. Svaz, který má nyní 675 členů, vytvoří na území SSR krajské a podle potřeby okresní výbory.

Zprávy ze sekci podali dr.L.Izák /lékař/ a M.Rybin /pošt.zam./Schůzi sekce MEM a zasedání sjezdu řídil dr.F.Natura. Přes 100 účastníků - mezi nimi i polská výprava - bylo přítomno polození věnoů k Pomníku pat-
lých ve St.Smokovci, kde promluvil D.Papák.

Na závěr sjezdu vystoupilo loutkové divadlo z Košic. Po představení bylo sjezdové vlajka předána bratislavským esperantistům.

/dk/

NIA KONTRIBUO AL INTERNACIA VIRINA JARO

VIRINOJ EN ĈS. ESPERANTO-MOVADO

de JAROSLAV MAŘÍK

Unue, enkonduka klarigo : kial viro pritraktas tiun temon ŝajne pure virinan ? Antaŭ monatoj mi, nesingarde, sugestis al nia redaktoro publikigi mian rememoron pri majstrinoj de Esperantolokventeco. La redaktoro insistis antaŭ la Tago de Virinoj, sed la dato pasis... kaj venis Emilija Lapenna en Heroldo de E./7/1975/ kun "Relative multaj elstaris"-resumo pri virinoj en la E-movado. En ĝi sole du ĉefaj esperantistinoj estas menciataj / Šupichová kaj Urbanová/. Tio inspiris min klostre min fermi disde la mondo por pluraj tagoj. Mi studis mian arĥivon, la Enciklopedion, lamanuskriptan historion de D-ro S.Kamaryt /sole p.1-30 alireblaj!/, Skizon pri la E.-literaturo /Novobilský/, komitatano-listojn en "Esperantista" /1946-51/, E.-movado en Moravio /Mastrý/, E., jeho vývoj a význam pro nár. školu kaj Rádece českého esperantisty /J. Šupichová/, E.-literaturo /Koronzczy/, Gvidlibro...-Skizo de E-a Literaturhistorio /Kalocsay k.a./, iom el Historio de E./Privat, I-II/, Resuma hist. de la E.-movado:Junularo /Mařík/ k.a. Inter la "k.a." estas ankaŭ - mia historia trovaĵo! - la kajero Z1948 de la /bele presita/ bulteno "Esperanto" de EK Hradec Králové, en kiu J.Šupichová antaŭiris je 27 jaroj E.Lapenna-n per sia trakta-to dupaĝa "Ženy v esperantském hnutí". Sed ankaŭ ŝi mencias sole tri ĉefinojn: Krausová, Studničková kaj Tesařová.

Kaj jen estas la rezulto de mia "klostre enfermiĝo". Povas esti ke malgraŭ la serĉklopodo mi tamen /ĉefe pro la mallonga liver-templimo/ iun menciindan virinon preteratentis. Eble iu el la legantoj povas kompletigi la kolekton ?

Enkonduke, estu menciataj kelkaj virinoj el la komenco de la Movado, sensalfabete. La ceteraj sekvas laŭalfabete. Post ili sekvas kelkaj laŭtemaj nomaroj.

Unu el la unuaj ĉefaj esperantistinoj, kun B.Krapková-Raichlová, estis s-ino H á j k o v á. Ŝi lernis Esperanton en kurso /1889-1890/ gvidatan en Praha persone de F.V.Lorenc /poste Lorenz/, aŭtoro de la 1-a lernolibro. Kun ŝi la kurson vizitis ankaŭ ŝia sepjara fileto František, la poste konata laborista esperantisto kaj rubrik-gvidanto en la ĝeneva "Esperanto". - Ĉar Kamaryt konkludas, ke Raichlová estas la unusola Esperantistino, kiu restis el la tiamaĵ tempoj, ni povas kun certeco opinii, ke Hájková kaj Krapková-R. estis la unuaj ĉefaj esperantistinoj. /Pri Hájková mi scias el korespondaĵo de Hájek; la leteron dro Kamaryt ne konis./

Bá la Krapková - Raichlová /1871-1951/, instruistino, koneta revoluciulino, membrino de Omladina /persekutita de la aŭstra monarĥio-reĝimo/, amikino de red. Josef Škíba kaj F.V.Lorenc /ankaŭ Omladina-ano/, kiu instruis al ŝi kaj al aliaj junaj socialistoj

"U Pátrosá" /Pátrosova ulice, nun Praha 1/ unue volapük-on, poste /1889-1890/ Esperanton - en la unua kurso de Esperanto por ĉeĥoj! Laŭ peto de Škába ŝi ĉefigis la jam faman kanton de polaj revoluciuloj "Ruĝa standardo" /Rudý prapor/ tiel bone, ke ĝi poste estis ofte kaj entuziasme kantata sen tekstosango /malgraŭ la risko je 3-4jara aŭstria karceraro/. Ĝian tradukon Esperantan /vidu en "Esperantista" 5/1951/ eldonis en 1912 F. J. Chaloupecký en "Laborista internacia kantaro" /pri la dato eraris Radio Praha en sia elsendo pri revoluciaj kantoj, 4.II.1972/. Hel.Malifová uzis la kanton en sia teatraĵo Bratrství /1905/ kaj la rakonto de B. Raichlová "La elspirita feliĉo" /"La progreso", majo 1908/ ŝi utiligis en sia romano "Právo na štěstí" /laŭ opinio de F.Hájek/. Pri Raichlové skribis d-ro F.Soukup en "Revoluce práce" p. 536/ kaj d-ro M.Volf : "Ne-še dělnické hnutí v minulosti".

Fidela laborantino en la Esperanto-movado kaj same fidela batalantino por socialisma sociordo. "Nia esperantista Prapatrino" - tiel nomas ŝin Fr.Hájek en siaj rememoroj /en letero al EKP 17.8.1961/.

F - i - n - o H a i n t h a l o v á , kunfondinto de la Esperantista Klubo en Praha. Ŝi sidis la 9an de dec.1902 ĉe unu tablo kun la fama proleta poeto S.K.Neumann, posta Nacia Artisto de ĈSR, fondante, kun 13 ceteraj personoj, la EKP, en la gastejo " U Štajgrů " /nun la palaco U Nováků/. Ŝi estis elektita kiel anstataŭantino en la komitato de EKP, en kiu Neumann ferigis komitatano.

Aktivulinoj en la unuaj jaroj de EKP estis f-inoj Anna Bernardová, Betty Vaníčková, Božava Vaníčková kaj s-ino Pittrová. Plaĉe multobligita afiŝo de la " Unua virina bohema grupo esperantista " invitis al "Amuza vespereto" 11.II.1909, en kiu kantis, deklamis kaj aktoris la virinoj: Reissová, Zápotocká, Krausová, Šmídová, Vaníčková kaj aŭtoris B. Studničková kaj Tesářová. "Aĝrable rememori ilin...: Ĉiuj estis bonaj, ĉar ilia koro brilis por bona afero" /Kamarýt/.

A d a m c o v á M a r i e /en Brno/, aktiva sur organiza kaj klub-programa kampoj.

B a l d o v á M a r i e , komitatano de EA ĈSR, poste ĝia sinofera oficistino,

B a r e š o v á A d é l a /mortis 1951/, poŝta oficistino, multjara aktiva laborantino en EKP.

B á r o c h o v á A n n a /1894-1975/, unu el la plej konataj ĉefaj esperantistinoj kaj unu el la kolonoj de la E.-movado en ĈSR. Esperantistino de 1922, deure vigla komitatano /kasistino/ de EK Praha kaj senlaca ekspedantino de ĝia Bulteno. Komitatano de EAĈSR. Zorgema "panjo" por vojaĝantaj esperantistoj. Ŝia loĝejo estis vivoplena per telefona informejo por Praha /kaj ne nur por ĝi/. Ŝi gvidis kursojn por nevidantoj, partoprenis sep UK, plejparte en nacia kostumo kaj kiel blindul-gvidanto. Virino absolute sindona al IL kaj ĝia ideo. Distingoj: Honora diplomo de Kleriga Instituto-ĈSEK /1965/; jubilea honora insigno MEM/1973/ honora membreco en ĈEA /1969/. /Ŝi meritis memstaran ĉapitron!/,

B a r t o v s k á M. Longatempе aktiva sur kampoj organiza, prilingva, tekstortara. /En PIV citita kiel kunlaborantino/. /Fryček-Místek/.

B e n d o v á J u l i a n a . Kursgvidantino en Praha, prelegantino en EKP.

B o h á ĉ o v á V l a s t a . Komitatano kaj protokolistino de EKP.

B o r s k á V ě r a /Brno/, opera kantistino, konatiĝis per siaj kontribuoj en kanto-koncertoj.

C í c h o v á - H r d l i ĉ k o v á J a n a /1923/ diskonigis per sia tradukado de la ĉefa literaturo, plej ofte en "Oomoto" /Jap./, aŭtorino de esp.poeemoj. Esperanta parolistino en poraŭstria elsendoj de Radio Praha, gvidis virinan komisionon de ĈSEK, redaktis "Verkista bulteno" /ĈSEK/, ekzamenita esp. gvidistino en Praha.

D a n d o v á L u d m i l a , esperantistino de 1914, laboris sur gvidposteno en katolikaj E-rondoj, redaktis "Informilon", gvidis kursojn/P/D l o u h á S i d o n i e , sekretariino de la Rondeto de Esperantistinoj en Praha /post la I-a mondmilito/,helpadis al J.Supichová. G o b e l o v á H e d v i k a , librotenistino de EAĈSR. G r o s s m a n n o v á V a m b e r o v á A n t o n i e /1896-/,fidela kaj laborema esperantistino dum jardekoj en L.Bohdaneč. H a v r á n k o v á - H a r t m a n o v á M a r i e realigis prelegkaj muzik-vojaĝojn pri ĈSR en Nederlando. H e j n o v á A n n a /1895-/,fidela kunlaborantino kaj dum jaroj eĉ la flegistino de Julie Supichová. Tradukantino ne nur el E. /ekz.la romano Antau du mil jaroj/, sed ankaŭ el la germana en Esperanto.Esperantigis monografion de D-ro Votrubec pri D-ro Albert Schweitzer.Ordigis la postlasaĵojn de Supichová kaj transportis al Ĉerv.Kostelec. H o l á - J e n a s s o n J i ř i n a . Funkciulino de EK Praha,nun vivanta en Svedlando. Ĉenigis el la sveda vojaĝlibron,eldonitan en Praha. C h l u b n o v á D r a h o m í r a aktivis inter la junularoj en Brno, kursgvidantino, regiona perantino de E.-Junularo en ĈSR, ankaŭ ĝia kultura kaj lingva delegito, bona deklamantino. Vickomitantino de EAĈSR. J a k u b c o v á M i l d a /1889-/. Latvino edziniĝinta en ĈSR/Brno/sutorino de spritaj kaj farase gajaj versoj en multaj gazetoj,iama sekretariino de Latvia Esp-ista Asocio kaj ekaprezidantino de loka grupo Brno-Židenice, kursgvidantino, kunlaborantino de "Ondo de Daugava"/Riga/kaj "Esperantisto slovaka". Aŭtorino de "Estrado de animaloj",originala versita kolekto de 100 fabeloj /1970/. J o s k o v á M i l a d a , komitatanino de EKP, kursgvidantino, ankaŭ en Hungario, aktive en la MEM-movado, membrino de ĝia internacia komitato. Honorita per jubilea MEM-insigno. J u ř e n o v á M i r o s l e v a , komitatanino de EKP, gvidis modelan lernejan E-rondeton, kiu brile prezentis sin dum la 70-jara jubileo de EKP. K e y z l e r o v á B e r t a , prezidantino de "Esperanta unuiĝo";fondita de J.Supichová en Ĉerv.Kostelec. "Reĝino" en la teatraĵo "Nokto en Karlův Týn" dum la UK 1921 en Praha. K l e g o v á L y d i e iniciatis la estigon de aparte kaj sekve intencita junulara vivo en Ostrava,/fine de la 40-jaroj/, kiu pretendas esti la lulilo de la postmilita, nekutime aktiva junulara movado en nia lando;kun ŝi fervore aktivis ankaŭ V ě r a S u k a ĉ o v á. Profesia laborantino de ĈEA. K o n o p o v á A n ĉ i , en Praha, aktive disvastigis Esperanton, sukcesis en kolektado de eminentulaj subskriboj por UNESKO. K r a s s o v á M a t y l d a , edzino de la dua prezidanto de EK Praha /Vojtěch Kraus/, gvidantino kaj animo de la Unua Virina Grupo Esp-ista. "Eksterseria sciantino de la lingvo, al kiu ŝi, sciante de pluraj lingvoj, dediĉis sin kun vireca seriozo" /Kamarýt/. Respektata kaj helpema en ĉiu laboro. La "Lingvo internacia",jark.1910, raportante sur p.ĝ. 328 pri jarkunveno de la Grupo, citas ŝin kiel sekretariinon kaj E.Studničková kiel prezidantinon. Aktive kunlaboris en multaj aliaj esperantistaj entreprenoj. L i š k o v á R ů ž e n a . Ankaŭ virinon, kiu sukcesis transvivi la furiozon de la Teutono en L i d i c e , ni havis inter ni:Růžena Lišková. Entuziasma esperantistino same kiel s-ro Jar.Vyžvalda, kun kiu ŝi konatiĝis en la Somera E.-Kolegio en Doksy /1948/. "Esperanto kunigis min por ĉiam", ŝi skribis en sia prelego por Radio Praha, en kiu ŝi ankaŭ vokis la esperantistojn "Kuniĝu kontraŭ nova milito, same kiel ni kuniĝis en la koncentrejoj!" L o r k o v á M a r t a , program-aktiva,precipe en la Brno-Junularo. M i č o v á J a r o s l a v a /1921-1973/,estinta komitatanino de EAĈSR aktiva en specialaj taskoj, ekz.sukcesa kolektado de subskriboj de eminentuloj al UN aŭ al la Komitato por la Nobel-premioj. /Daurigota/

RONDETA VIVO

B R N O - Inter la 12.-27.5 estis modele aranĝita en du grandaj vitrinoj de la Universitata Biblioteko en Brno ekspozicio pri la rusa kaj soveta literaturoj en Esperanto. Vigla intereso ĉe la studentaro kaj vizitantoj de la biblioteko. Post la finigo de la supre menciita ekspozicio estis instalita en la sama biblioteko k en unu granda vitrino ekspozicio de la vjetnama literaturo en E-o kiel daŭrigo.

La 20.ª aranĝis la klubo vesperon de poezio sub la titolo "Al mia lando mi kantas", rememore al la 30a datreveno de liberigo de nia patrio kaj atingo de la paco. Recitis Eva Seemannová el Praha.

O P A V A - Vigla junulara grupo de LG ĈEA preparis honore al la liberiga datreveno duonhoran ĉeflingvan programon, kies ĉefan parton konsistigas la rusa popola fabelo "La ruza kamparisto", en kiu rolas 11 personoj inkluzive infanojn sub la gvido de J. Hoblíková. Nun oni preparas la saman programon en E-o por prezenti ĝin al la esperantista publiko. /vk/

O S T R A V A - Esperanto en la servo de paco nomiĝas ekspozicio malfermita la 11.6. en la Societa domo de VŽKG. La aranĝo estas omago al la 30a datreveno.

P A S K O V - La kluba kunveno /14.4./ rekomendis al ĉiuj LG-membroj plenumi 30 libervolajn laborhorojn okaze de la liberigo - datreveno. La novan 7mbran komitaton de la grupo estras F. Křístek kiel prezidanto.

P R A H A - La ĉefurbaĵ esperantistoj sendis de sia kunveno la 7an de aprilo rezolucion al Ĉefa Paĉkonsilio, en kiu oni bilancas la tridekjaran aktivecon de la Klubo por la subteno de la porpacaj klopodoj kaj por la amikecaj rilatoj inter la popoloj.

Laŭ raporto de A. Zmeškal dum la

jarkunveno la Biblioteko de J. Šustr de la EKP havis en marto 1975 jam 5 798 titolojn /inkl. de kompletaj gazet-jarkolektoj/. En marto 1970 ĝi posedis 4696, do la alkranko dum la kvin jaroj estas 1102 titoloj /jm/

S E M I L Y - La 14an de junio okazis la jam tradicia renkontiĝo de naturamikoj en Bozkov. Preskau 40 esperantistoj kolektiĝis ĉe la kafeo "Ĉe malnova lampo" - post marŝo tra la valoj de riveroj Jizera kaj Kamenice, trarigardinte gutŝtonajn grotajn en la ĉirkaŭaĵo. Kantado, rostando de kolbasoj kaj gustumado de la ĉefa biero ege impresis la gastojn el CDR. /max/

T E P L I C E - Inter la vespero j menciindaj en 1975 estas ekz. tiuj pri S.K. Neumann, pri la "interbrigadoj" en Hispanio kaj ekspozicio je la temo ĈSR per la okuloj de niaj korespondamikoj.

Z N O J M O - Amuzvesperon de LG kun recitado, ludoj, konkursoj kaj kantoj partoprenis la 12an de junio ankaŭ la novaj Esp. adeptoj, kiuj en septembro frekventis la kurson.

Vespero dediĉita al la mortotago de Zamenhof okazis la 14an de aprilo. Partoprenis precipe gejunuloj.

Konkurso sen premiitoj

Nia proklamo pri la traduka konkurso en prozo renkontis nur moderan eŝon kaj la malmultnombraj kontribuantoj ricevitaj ne donas eblecon fari ian konkludon, nome atribui la premiojn al la partoprenintoj. Ni tamen plu alvokas ĉiujn kapablulojn, ke ili laŭ siaj eblecoj provadu esperantigon de la novtempaj ĉefaj aŭtoroj, precipe la prozaĵoj, kiuj per siaj verkoj esence riĉigis la ĉefan literaturon /ekz. Olbracht, Vančura, Pujmanová, Rezáč, Fuchs k. aliaj/.

KRONIKO

Anna B á r o c h o v á /1894-1975 honora membrino de ĈEA, portantino de Honor-Insigno de MEM, longjara kasistino de EK Praha, fervorega laborantino de la movado, forpasis la 26an de aprilo 1975. Ŝi estis virino de nekutimaj energio kaj obstino por la afero, pro siaj homtrajtoj respektata de ĉiuj. En j.1922, post la XIII-a UK en Praha, komenciis ŝia laboro por E-o neniam interrompita dum 54 jaroj. Anna Bárochová senrezerve kaj modeste aktivis, efike subtenante la asocian bazon en la ĉefurbo.

La 2an de majo adiaŭis la karmoran forpasintino en la kremaciejo Strašnice per alparoloj de R. Horský por EKP, J. Vítek, prezidanto de ĈEA kaj multnombraj membroj de EKP.

Inĝ. Eduard F e l i x, membro de nia redakcia komitato, mortis 19an de majo 1975, estante 75jars. Dum sia vivo li estis pioniro de aviado, konstruisto, organizanto en la industrio, verkisto, lingvo-instrumento. Esperantisto de ĉ. 15 jaroj, li baldaŭ ekregis la lingvon kaj konstruis ĝin en la SET. Li kunlaboris en la Lingva komisiono de ĈEA kaj lastatempe gvidis ĝin. Kunaŭtoro de karate terminologio en E-o. La ĈK ĈEA nomis lin en 1974 sia honora membro. - Trideko da samideanoj adiaŭis al inĝ. Felix 23.5., inter ili J. Vítek per sia adiaŭa parolo.

Sian 60jariĝon ĝisvivis la 12an de marto Adolf S t a n u r a, fakulo pri la Esperanto-stenografio, kaj tradukisto.

La 70jaren vivjubileon festis la 3an de junio Antonín S l a n i n a longjara funkciulo de EK Praha, reĝisoro de la Verda Stacio kaj konata instruisto de Esperanto, precipe en SEK Dokaj, redaktanto de "Verda Voĉo de Dokaj".

Promociiĝis la 4an de majo inĝ. Ladislav K a n i o g a el Praha. Al ĉiuj sinceran gratulon!

ORA JUBILEO. En 1975 plenumiĝis 50 jaroj de la esperantisteco de Aleš B e r k a, vicprezidanto de la ĉefa MEM-sekcio kaj de longjara prezidanto de EK Vsetín. Li iniciatis kaj gvidis ĉ.100 Esp.-kursojn, inter ki-

uj elstaras tiu en 1940 - tiujare la ununura dum la mondmilito. Aleš Berka estis fondinto de la tn. Eldonejo de malkaraj libroj, el kiu eliris tuta vico da diversaj aŭtoroj, ankaŭ la verkoj de la eldonanto. Precipe la libroj - ilia eldonado kaj disvendado - fariĝis la esperantista destino de la jubileanto.

ROBUSTONDI

deziras

USSR - Klubo de la internacia amikeco /Stepanova Irina/ 660 075, Krasnojarsk, pk 2420, KTD, E-sekcio. o Miŝenko Sergej kun 4 esperantistoj 16-17jaragaj el Zaporoge, Malinovskogo 4-49, 330059 o Bajkova Alja, 446026, Kujbyŝevskaja obl, Syzranj, Moskovskaja d.10, kv.14 o A. Vajsberg, Murmanskaja obl.184280 - Monĉegorsk, abonkesto 53 o J. Lupickij, 40j. tradukisto, 310072 Arkavo, str.23 Aŭgusto 62-127. Kun samfakuloj. N. Dolganova 24j. studentino de muziklernejo, Syzranj, Kujbyŝevskaja obl., str. Gogolja 12-7 o G. Berezin 340048, Doneck-48, pk 308

RUMANIO - 13 gestudentoj pri filologio 21-22j /Camin Studentesc Arini, Suceava 6/ o f-ino Timofte Dorina, bul. 1 Mai 21, pediatrie cam 16, stud. pri medicino, Suceava 6.

BULGARIO - Lernantinoj D. Stefanova, ul. S. Kostov 30, S. Andreeva, ul. M. Nikolov 47 kaj S. Ivanova, ul. M. Nikolov 30, ĉiuj el Popovo 7800 o L. Ivanova 31j. juristino, 5000 Veliko Trnovo, Tolbuŝin 13.

POLLANDO - Stanislaw Machowski, PL 56412 Borowa ol.68 woj. Wrocław o Maria Fuz 23j. studentino, 4F-300 Mysa, str.1. Maja 11m.1 o Zbig. Sidor 85-319 Bydgoszcz, ul. P. Pindava 289 o A. Myszakowski 31j. juristo, str. W. Curie Skłodowskiej 5 b/9, 56-400 Oleśnica.

HUNGARIO - Kiss Mihály, 5700 Gyula Szent László út.1 o Hajdú Károly, 5700 Gyula, Pást út. 1. Ambudgerlernojoj.

ĈSSR - Prospektojn kolektas Iva Nezhybová, Pražské 291, 41155 Tezevín.

Je lingva temo: _____

LA POPOLA KARAKTERO DE ESPERANTO

La lingvoj, same kiel la nacioj, vivtenas kaj konservas sin nur per tiuj ideoj, idealoj kaj konceptoj, kiuj iam naskis, nutris, knedis kaj estigis ilin. La idealo, la interna ideo de Esperanto estas profunde demokrata. Sekve de tio ankaŭ la spirito de Esperanto estas intime popola, popola en la plej vasta senco de la vorto. Nur tial al la tuta sistemo de Esperanto kvazaŭ disradias ia preskaŭ inĝeniera prudento de ordinaraj, simplaj, saĝaj kaj praktikaj homoj, tiu tipa realismo de la uloj, kiuj kutimas krei kaj labori. Sed ĝuste pro tio en Esperanto ne estas loko por ĥimeroj! Kaj same tial ĉio en ĝi / almenaŭ en la Zamenhofa Esperanto / estas kristale klara, simpla, skema, racia, sistema, logika, analogia, senescepta kaj belgusta.

La spirito de Esperanto nepre ne estas vulgara. Sed ĝi, ankaŭ, ne estas dokta. Esperanto estas lingvo de la "ora meza vojo". Kaj tial, iasence, ĝi estas pli lingvo de ia gimnazia bando, ol lingvo de la tradiciaj profesoroj. Ĉar tiu gimnazia bando scias sufiĉe multe, sed feliĉe, ĝi ne scias tro multe. Ĉarte, ekzistas eĉ "lucidaj" spiritoj kaj artistoj kiel Lapenna, Waringhien, Régulo, Rossetti, Auld, Neergaard kaj aliaj, kiuj komprenas ke, kreante artaĵon, ili devas forgesi, kion ili scias, kaj kiuj scias, ke same estas eĉ pri Esperanto, kiu, en ia mistera senco, estas pli afero de amatoroj ol demando de doktoroj. Ĉar ankaŭ Zamenhof estis nenio alia ol genia amatoro!

Bedeŭrinde, lastatampe tiu "popola", "katolika" karaktero de Esperanto / tiun "katolika" komprenu en ĝia greka senco! / estas ĉiam pli kaj pli minacata. La Zamenhofa Esperanto estis lingvo de ĉiuj. Nun ne estas plu certe ĉu ĝi ne iĝos nur lingvo de iuj!

La amatoroj estis sufiĉe simplaj por voli ruro kaj rura aŭ sekso kaj seksa, polui kaj poluo, intenso kaj intensa, halucino kaj halucini, perverso kaj perversa. Ili ne estis sufiĉe eruditaj por voli ruro kaj rustika, sekso kaj seksuala, polui kaj polucio, intenso kaj intensiva, perverso kaj perversia, halucini kaj halucinacio, respektive, krome, seksologio kaj seksuologio. Ĉar sur ĉi tiu vojo ili vidis nur la finon de Esperanto kaj ĉio. Ili estis konvinkitaj, ke eĉ dek mil novaj neologismoj ne povas endanĝerigi Esperanton. Ili timis ke, kontraŭe, tiuj daŭraj, silentaj, iompostiomaj, kaŝaj kaj preskaŭ nerimarkataj ŝanĝoj, modifoj, "pliriciĝoj" kaj "korrektoj" de ĝia strukturo, tiuj aliigoj, kiuj ĉiam okazas, povus konduki Esperanton nur tien, kien ili kondukis jam Volapikon, Idon, Okcidentalon kaj la aliajn?!

La spirito de Esperanto estas genie amatora, ore mezvoja, progresema kaj moderna, altgrade inĝeniera, geometria kaj simpla, prudente utilisma kaj pragmata, kaj preskaŭ supere praktika.

Tial Esperanto estas lingvo nature demokrata, origine universala, esence katolika kaj profunda popola, la sola kaj vera lingvo de ĉiuj, en kiu kaj ĉe kiu ajn simple laboristo kaj ĉie ajn maljuna dommastrino havas precize la samajn rajtojn kaj la saman voĉon kiel iu ajn dokta kaj alte erudita universitata profesoro: ĉar estis ĝuste tiu ĉi lingva kaj lingvistika demokratismo, kiu igis Esperanton vivi. Pro tio, ke en Esperanto decidis eĉ ne tiom kriterioj nure kaj pure filologiaj, kiom precipe konsideroj ĉefe kaj antaŭ ĉio sociologiaj: simpleco, sistemeco, skemeco, reguleco, analogieco!

Tial, vole nevole, estis kaj estis ĝuste nur ĉi tiu popola karaktero, kiu donas kaj pruntas al Esperanto ĝian plej grandan forton kaj kiu, lastinstance, reprezentas ankaŭ ĝian unuan, solan, ĉefan kaj unikan ekzistaraĵon kaj pravigon.

Ne vene konstatis saĝe jam A. Slanina : Multajn simplajn aferojn oni malsimpligas nur tial, ke ili aspektu "sciencoj"! Jes, bedaŭrinde kaj vel Sed tio ja estas nenio alia ol la plej stulta kaj ordinara snobismo kaj komencantaj eraro, kiu devenas de tio, ke ankoraŭ ĉiam ekzistas relative multaj homoj, kiuj kaŝe kredas, ke la franca estas multe pli bona kaj "sciencia" ol Esperanto, kvankam, male, ĝuste la "primitiva", "povra Esperanto", de la maljuna, milda Zamenhof estas ĉiuflanke pli elstara, ol iu ajn lingvo nacia, sen escepti la francan. Ĉar nur la simpla estas perfekta, ĝusta, taŭga kaj ĉiel avantaĝa. La plej eminenta lingvo de la malnova mondo, la klasika greka, imitadis neniu kaj nenion. Kaj se ĝi estis la plej scienca lingvo de la antaŭkrista epoko, ĝi ŝuldis tion ne al la moderna komplikeco, meandrecio kaj zigzageco de sia rezonado, sed ĝuste al la helena kulto de klaraj kaj logikaj pensoj kaj nocioj. Ĉar ĉiu vera scienco estas simpla. Ĉar nur pseudoscienco estas labirinta kaj komplikita.

Feliĉe la fatala "babela konfuziĝo", kiu ankoraŭ ĉiam regas iujn kapojn, estas nur "sciencoza" ebrio, kiu baldaŭ elvaporigos, ĉar la popolo la spirito de Esperanto estas tiom forta kaj elana, tiom preelementa, urĝa kaj natura, ke ĝi ne povos ne fascini kaj ne subigi al si ĉiujn kaj ĉion!

Notoj:

- 1/ Pri tio vidu : Tomohiro Hirajama : KOPERNIKO /prelego farita ĉe la Kongresa Universitato de la 60-a Japana E-kongreso 1973/, Oomoto, novembro-decembro 1973, pĝ 142-145. La aŭtoro, komparinte interalie la laborojn de Koperniko kaj Zamenhof, venas al jena konkludo: D-ro Zamenhof ne estis lingvisto. Koperniko ne estis astronomo. Sed ambaŭ genioj, grandaj amatoroj, faris netakseblan kontribuon al la homaro.
- 2/ La popola karaktero de Esperanto tute ne signifas vortaran kaj terminaran malriĉecon, kiel opinias Jan Werner /en NEOLOGISMOFOBIO KAJ AMATORISMO, Starto 1/1974/, sed nur vortaran kaj terminaran ordon kaj respekton al la propra derivadsistemo. Ĉu la anstataŭigo de frazeologio kaj pseŭdonimo per la aŭtentaj, regulaj frazeologio kaj pseŭdonomo iel endanĝerigos la faklingvan elkonstruon de Esperanto? Neniel! Plie la terminojn frazeologio kaj pseŭdonimo oni eĉ ne povas konsideri fremdaj vortoj, tiom malpli sinonimoj, pro tio, ke apud la aŭtentaj frazeologio, pseŭdonomo la falsaj frazeologio, pseŭdonimo impresas ne kiel riĉigo, sed maksimume nur kiel kaŭpraco ortografiera. Cetere la forigado de la naturalismaj kaj, laŭ la esperanta vidpunkto, ĥaosaj formoj, estas daŭra tendenco, kiu konstante plifortiĝados. Ĉar Esperanto celas ankaŭ al ĉiam pli kaj pli granda internacieco. Tamen vere internaciaj ne estas frazeologio, pseŭdonimo, sed paradokse ĝuste frazeologio, pseŭdonomo, pro tio, ke la reala internacieco de Esperanto fakte estas universala eco kaj tou havas nenion komunan kun la hieraŭa, nur ŝajna, altgradenciisma, eĉ ŝovinisma, pli malpli nur anglofranca, mise klarigata, mise komprenata kaj ĉiel limigita ĝisnuna pseŭdo internacieco. Kompreneble ankaŭ tio ĉi estas "procedo en la tempo", procedo en kies daŭro "la lingvo ekkonstas sin mem". Karolo Piĉ

Rim. de la red.: "katolika" uzita ĉi tie en la origina /greka/ senco signifas : ĝenerala, universala. Ĝi neniel rilatas al iu eklezio.

Detlev Blanke: DER ANTEIL DER ARBEITER-ESPERANTISTEN BEI DER ENTWICKLUNG DER DEUTSCH-SOWJETISCHEN FREUNDSCHAFT IN DER ZEIT DER WEIMARER REPUBLIK /Partopreno de la laboristaj esperantistoj en la evoluigo de la germana-sovjeta amikeco dum la Weimar-respubliko/. Erfurt 1974, pg.67.

La historio de la Esperanto-movado ĉiam pli ferigaĝas tiu de ĝia apliko. Pro tio necesas montri precipe la fenomenojn, kiuj integrigas ĝin kun la decidaj soci-evoluigaj fortoj, aplikante ĝin kiel sian rimedon. La aŭtoro, provizita per sufiĉe riĉa dokumentaro, klopodas ĝuste tion. Kiel jamle titolo indikas, lia analizo ampleksas la periodon inter 1920-1933, al kiu li jam plurfoje ĉerpis por siaj kelkaj artikoloj kaj studoj antaŭaj. En kelkaj ĉapitroj D.B. traktas la kunlaboron inter la germana Arbeiter-Esperanto-Bund /AEB/ kaj Sovetrespublikara Esperantista Unio /SEU/, plue la rolon de la eldonejo EKRELO kun signifa eduka rolo. Elstaras ankaŭ la kolektiva korespondado inter la sovjetaj kaj germanaj laboristoj kaj entreprenoj, riĉe dokumentita en la laborista E-gazetaro. Tiu ĉi kontakto ne estis izolaj, sed plenumis gravan politikan kaj ekonomian rolon. A parta ĉapitro mencias la reciprokajn personajn vizitojn de ambaslandanoj. Tiurilate oni konstata, ke se oni jam entreprenas laboron super la kompleksa verko pri la historio de E-O, similaj monografioj estos ne malhaveblaj. La laboraĵo de Blanke atentigas ankaŭ, ke por tia verko estas nepre neceso stimuli eldonado de bazaj historiaj fontoj, de bibliografio, ĉar sen fundamento oni ne povas krei stabilan kaj fidindan konstruaĵon.

BRAVA TERMODINAMIKISTO estas Ing. JUDR. Miroslav Tůma, CSc., ĉar li sukcesis verki kaj eldoni ambician lernolibron pri sia fako, la varmoscienso /PRI LA VARMO, 215 p., Kčs 21,-, Český esperantský svaz, Praha/.

Por alifakulo estas malfacile, trastudi kaj recenzi ĝin; cetera evidentiĝas senmotiva, pridubi la fakan nivelon de tiu ĉi publikigaĵo. Eble nur detaletoj estas diskutindaj, ekz. la aserto /p.2/, "ke la metaloj estas izotropaj, konsistante el malgrandaj kristaloj hazardmaniere grupigitaj".

Kiel pli grava manko montriĝas la lingva nivelo. Ekz. la transitiveco kaj netransitiveco de verboj kaŭzis al la verkinto oftajn embarasojn: altevoluitaj /p.A 1/, kulmini plenumon /P.A 2/, maŝinkonstruaĵo bazas sur /p.A 2/, kiuj dilatas ĉiudirekten /p.2/. Tia erara uzado bedaŭre trapenetras la tutan verkon. Nur escepte - en la menciitaj k.a. okazoj - oni renkontiĝas kun korekta apliko: likvaĵoj dilatiĝas /p.6/. luloke /p.5/ estas neglektata eĉ la finaĵo de akuzativo.

Ne estas celo de ĉi recenzo, atentigi pri sennombraj pekoj kontraŭ esperantaj gramatiko kaj terminologio. Oni ja ne rajtas kulpigi pri ili sole la verkinton, sed pli eble la eldoninton /redaktoron?/, kies devo estis, submeti la manuskripton al kompetenta lingva kontrolo. Al la sama adreso direktigu nia miro pro nekutima aspekto de la broŝuro. Nepre ŝokas la kontrasto inter moderna enhavo kaj iom troglodita poligrafia vesto, memoriganta nin pri la tempoj antaŭ invento de la tajpmasino...

Spite tiajn riproĉojn, la lernolibro estas rekomendinda al ĉiuj sciencistoj-esperantistoj. Ĝi servu kiel forta instigo por ili. Kiu alia devus verki fakajn librojn en Esperanto?

Al la meritoplana aŭtoro ni deziras, ke li povu brave daŭrigi sian verkadon por pliriĝigo de la scienca literaturo en Internacia Lingvo. Ni aldonu bonintencan konsilon, ke antaŭ publikigo li konsultu kompetentulojn pri la scienca-teknika terminologio de Esperanto. Da tiaj ekzistas abunde, ekz. en kadro de ISAE.

J.Kavka

KOMENIO KAJ LA INTERNACIA LINGVO. Kompilis Oldřich Kníchal. Eld. Ĉefa Esperanto-Asocio, Praha 1974.

Al riĉa literaturo pri Komenio /Comenius/ viciĝis nun interesa publikaĵo en E-o /verkita en 1970-riĉ.de red./ pri la relative malmulte konata aspekto de la aktiveco de Komenio, nome rilate liajn klopodojn krei la internacian lingvon.

La aŭtoro sukcesis sur la 16 paĝoj de la zorgo ekipita broŝuro originale koncizige kaj interese interpreti la bazajn faktojn pri Komenio, pri liaj vivo kaj la pecaj klopodoj, ankaŭ pri liaj principoj kaj projektoj de la interlingvo. La publikaĵon kompletigas la ĉapitro, kiu entenas la originalajn citaĵojn el la verkoj de Komenio - Via lucis kaj Panglotio - pri la vojoj, kiel konstrui la lingvon internacian.

La esperantistoj scias, ke Komenio estis unu el la pioniroj de la IL kaj tion ili volonte akcentas propagandecle; sekve estas bone, ke fine ili povos pli intime konatiĝi kun liaj aŭtentikaj opinioj. Nuntempe, kiam la problemoj de la interlingvistiko fariĝas tutmonda, tiu ĉi publikaĵo - malgraŭ sia modesta amplekso - grave kontribuas al la historiografio de la internacia lingvo. Oni apenaŭ povas kompreni, ke ĝuste la ĉs. esperantistoj - pro la motivoj malfacile klarigeblaj /kvankam la unua publikaĵo pri Komenio en E-o aperis jam pli ol antaŭ 50 jaroj/ neglektis tiun ĉi ĉeĥoslovakan tradicion, kiu rilatas la historion de la IL. /Kiel raraĵon oni notu, ke pri la vidpunktoj de Komenio aperis la studoj far ĉs. aŭtoroj en Ido jam en 1922, en Latino sine flexione 1926, en Novial 1930, en Occidental 1932, en Interlingua 1958/. El tiu ĉi vidpunkto estas dezirinde relabori venontfoje ankaŭ la 4an ĉapitron, ellasante la sendisputajn argumentojn: al la esperantistoj eble ne estas necese konatiĝi la ideon de la interlingvo.

La menciita studo estas promesdona komenco sur la vojo al la scienca esplorado de la problemoj koncerne la historion de la IL; deĝ pli, ke ni havas en niaj vicoj la aŭtorojn, kiuj jam pruvis kaj ankoraŭ pruvos solvadi la problemaron de la IL sur la nivelo, kiu tiu ĉi afero meritas. /jř/

Louis Beaucaire: EL LA VIVO DE BERVALA SENTAŬGULO. Stafeto, eld. J. Régulo, 1974, 136 pĝ.

Literaturan verkon oni certe ne povas klasifi laŭ la nocioj "deca" aŭ "maldeca", ja povas temi nur pri bona aŭ malbona libro, pri sincera aŭ hipokrita aŭtoro. Koncerne L. Beaucaire ni povas trankvile rekti en ambaŭ kuzoj ĉe la unua parto de la vortaj duopoj. Ĉar li, estante sincera kaj senafekta, sukcesis ankaŭ verki bonan humorajon.

Oni jam delonge malhavis parodion pri diversaj malsanoj kaj malsanetoj de la "verdaj" prozelitoj. Beaucaire, al kiu ne mankas abundo da fantazieco, brugaĵe ridindigas ilin /Kiel mi naskigis esperantistojn, Kiel mi organizis seksatencon por la propagando de Esperanto k.a./ Unu "diagnozo" estas trovebla sur la paĝo 51: la norduloj dum siaj kunvenoj antaŭ ol disigi post kantado de la himno "poŝtkartumis, diapozitivumis kaj salivumis pri gravaj problemoj: Ĉu la kunvenoj okazu mardo aŭ vendrede? Ĉu oni ne antaŭvidu modifon de la kluba statuto?...Ktp."

La preferata aŭtoro klarigilo estas la sekso, tiu acida pomo de prudululo - en la plej delikataj situacioj la "Sentaŭgulo" scipovas ĝustatempe ekmordi... La vivo kaj la sana menso senkompate deklaras sian juĝdecidon super ĉiuj, kiuj - anstataŭ surtere - vivas kvazaŭ en la transmondo. Ĉar ankaŭ tie, kiel asertas la aŭtoro, ĝojas voluptaj estaĵoj, kiuj punas ermitojn pro ilia dumviva abstino.

Se oni koncedas, ke indas preferi bonan "maldecaĵon" al malbona "bragedio, tiam la libro de Beaucaire estas salutinde fero. /kni/

ONI LAŬDAS. Nepre, tiu nova ĉs. literatura revuo helpas al vivo de esp. literaturo, diris pri PANORAMA Radio Zagreb la 20an de junio. - "La unua n-ro de la ĉi-jara Starto estas tre bela kaj enhavoriĉa" /V. Smid, Hradec Králové/. "Kun granda intereso mi tralegis la nov-vestitan Starton. Flaŝis al mi precipe la artikolo "Ezo por ĝusta informado" /J. Leube, Roudnice n. L/

MEM-peranto

SEKCIOJ IKUE/KELI - FAKOJ DE MEM. La delegitoj de la komuna konferenco de IKUE/KELI en Ĉeĝká Třebová la 25an de aprilo aprobis la kreon de apartaj fakoj en la kadro de MEM-sekcio. La ĝisnunaĵ prezidantoj de la nomitaj sekcioj fariĝas samtempe vicprezidantoj de la MEM-sekcio. La eksterlandaj kontaktoj de ambaŭ fakoj restas netuŝitaj, la samo validas ankaŭ por ties financaj aferoj. Ili ankaŭ rajtas eldonadi apartan bulleton. Tiujn ĉi ŝanĝojn konfirmas aldone al la Statuto de MEM-sekcio, kiun la konferencanoj akceptis per voĉdonado. D-ro R. Horoký rememorigis al la ĉeestantoj la festajn tagojn de nia patrio kaj A. Berka aprezis kontribuon de la kristanaĵ esperantistoj al la paca aktiveco. Por MEM ĉeestis la sekcia prezidanto O. Knichal. La konferenco procedis en amika atmosfero.

KILOMETROJ DE PAGO KAJ AMIKECO. Jam la kvaran internacian marŝon sub tiu ĉi nomo aranĝatan de LG Jablonec n. Nisou partoprenis ĉijare pli ol 150 personoj el ĈSSR, GDR kaj Pollando. Ĝin aŭspicias Distrikta Paĉkon-silantaro kaj MEM-sekcio de ĈEA.

V příjemném prostředí autokempinku Mělnickýn uspořádaly Komise pro práci s mládeží ČES a místní skupina svazu pod záštitou OV SSM a OMR v Mělníku již XII. seminář esperantaké mládeže /1.-3.5./za účasti 65 osob.

Seminář pozdravil předseda ČES J. Vitek, který vzpomněl zásluh esperantistů v boji proti fašismu. Tajemník OV ČES Z. Křímský informoval účastníky o nejbližších úkolech svazu. Práci mladých esperantistů kladně zhodnotil a navrhl některé možnosti spolupráce F. Černohorský, tajemník OV SSM v Mělníku.

Z přednášek zaznamenáváme: O úkolech a práci Komise /J. Vitek ml./, O práci mělnických esperantistů /V. Vitek/, O překladové literatuře do esperanta v letech 1918-1938 /V. Škoda/. O minulosti a současnosti Mělnicka hovořil prof. A. Vrba.

Na 4. schůzi Komise bylo rozhodnuto, že XII. Seminář se bude konat v říjnu 1975 v Mělníku a XIII. Seminář v květnu 1976 v areálu SET Lančov. Komise rovněž podpoří účasti mladých esperantistů setkání ve Vsetíně /19.-22.9./, kde dojde ke konkrétnímu navázání spolupráce se slovenskými mládežníky.

Účastníci semináře zaslali pozdravné dopisy velvyslanectví SSSR v Praze a redakci Mladého světa.

Společenský večer v mělnické zámecké vinárně za účasti asi 250 osob zpestřilo vystoupení skupiny Neretis a iluzionisty V. Vonce z Kraslic.

Nová adresa komise : J. Vitek, Přemyslská 13, 190 00 Praha 2.

filatela RIKOLTO

La esp. filatelistoj kontribuis en 1975, honore al la 30a datreveno de la liberigo, per siaj kolektoj al jenaj ekspozicioj:

"Horní Slavkov 75" /februaro/ - malgranda arĝentumita medalo kaj granda arĝentumita medalo al V. Věna el Plzeň por la kolektoj "Esperanto en la praktiko" kaj "Ĉapitroj en la historio de E-o"; "Lipník nad Bečvou 75" /marto/ - granda arĝentumita medalo al A. Jakubec, Branice, por lia kolekto "Esperanto-lingvo internacia"; "Gottwaldov 75" /aprilo/ - malgranda arĝenta medalo al V. Haasala, Strážnice, por la kolekto "Esperanto en filatelo" kaj granda arĝenta medalo + honorpremio al la sama por la kolekto menciita - ekspoziciita en "Mladý Hodonín 75" /aprilo/.

OTÁZKA PRO PEDAGOGY

V našich řadách je jistě dostatek zkušených instruktorů a pedagogů, od kterých by jistě bylo zajímavé číst, jak se staví k problémům svých kroužků. Přínášíme námět na vyučování e-a od J.R. y b á č k o v é z P a r d u b i c.

Uvažujeme, že kurs pro začátečníky probíhá 1x týdně 1 1/2 hod. od začátku října do konce května, což je cca 34 večerů. Mezi zájemci je 15 kursistů rozdílného věku i profese, od studentů po 55leté ženy z domácnosti. Učíme podle učebnice prof. Kiliana, 20 lekcí je rozvrženo na 28 večerů, zbývající jsou pro opakování, historii a literaturu. Styl vyučování: vysvětlení gramatiky, slovíčka, přečtení a překlad článku, konverzace, zpěv či jednoduchá slovní hra a návrat k cvičení z probírané látky.

V minulých letech bylo v kroužku požadováno pro zkoušky A zvládnutí asi 13 lekcí této učebnice. Učebnice je velmi obsáhlá a přibližně od 10. lekce nestačí ani 2 večery na 1 lekci. Slovíček v ní bývá a žáci, hlavně starší, je nezvládnou. Jsou lekce, kde je i kolem 100 slovíček v jedné lekci.

Dobře, zkouška z 13 lekcí zvládnuta, spokojenost na obou stranách. Co však bude dál? Po prázdninách, snad jen čtvrtina z loňských začátečníků má zájem pokračovat v učení. Opakujeme od 10. lekce, protože přes prázdniny se dost zapomnělo, a žáci přestávají chodit nebo chodí nepravdělně. Měme-li udržet pokročilé kursisty, musíme lekce z učebnice brát jen informativně a přejít na čistě zěbavnou, konverzační metodu. Nakonec pokročilí kursisté, kteří nemají dál pevnou vůli se učit, stejně přestanou kurs navštěvovat nebo chodí zas až v době, kdy kurs pro pokročilé končí.

V letošním roce se snažíme během těch 8 měsíců zvládnout celou učebnici, tak jak je shora popisováno, slabší žáci však tento "boj" vzdávají, že prý nestačí. Výsledkem je, že např. z 15 kursistů zůstanou tři, kteří se dovedou lekcím naučit.

A tak, vážení přátelé pedagogové, dejte hlavy dohromady a napište nám své zkušenosti a rady :

- a/ pro zkoušky kursu A :1/ probratlekcí Kilianovy učebnice
- 2/ probrat všechny lekce
- 3/ raději přejít na Če-metodu
- 4/ doporučit jinou učebnici
- b/ lepší styl vyučování: doporučuji:
- c/ co je lépe: každý rok začít s novými kursisty, sčkoliv se vlastně žáci nedoučí a je pak většina "vzděných studentů" nebo určitý kádrlidí snažit se dostat aspon na střední úroveň znalostí ?

Antaŭ la 60-a UK

Ĉiuj registaroj, kun kiuj Danlando havas diplomatiajn rilatojn, jam estas invititaj, pere de la ambasadoj en Kopenhago, oficiale reprezentitaj en la Universala Kongreso. Samtempe la UEA-prezidanto H. Tonkin sendis inviton al la nova ĝenerala direktoro de Unesko, s-ro Amadou-Mahtar M'Bow. La dana ĉefministro A. Jørgensen akceptis esti Alta Protoktanta de la Kongreso, al kiu ĝis la fino de aprilo aliĝis preskaŭ 1000 personoj el pli ol 40 landoj.

Ĉeamikoj en Hungario

BUDAPEŬTO-VÁRPALOTA-SZÉKESFEHÉRVÁR
Dum la frua printempo ekskursis al tiuj ĉi tri hungaraj urboj deksep asociaj membroj el Málnik sub la gvido de Josef Vitek, la prezidento de ĈEA. En Várpalota ili estis akceptitaj en la urba sekretariejo de Nacia Fronto kaj renkontiĝis samtempe kun siaj E-amikoj el Székesfehérvár kaj Veszprém. La vizito bonege demonstris al ĉiuj la praktikan valoron de IL, per kies helpo oni povis konatiĝi kun la novaj aspektoj de la frata najbara lando, kaj kun ĝia amika popolo, ĵus festinta la jubileon de sia libereco.

VÁRPALOTA

EN LA NOVA TELEFONLIBRO POR PRAHA /1975/ troviĝas anoncoj en Espo-presigitaĵ tie de J. Vlasák. La nro de ĈEA estas sur la 13^oa pĝ. Provtion ankaŭ en via urbo !

FERVOJISTA SEKCIO

La 27-an KONGRESON DE I.F.E.F. EN VILLACH /Aŭstrio/ĉeestis 675 anoj el 20 landoj, inter ili ankaŭ tiuj el ĈSSR. Solenan malfermon partoprenis eĉ kelkaj altranguloj de Aŭstrio kaj de la urbo, i.a. la ministro por trafiko. La arbustro de Villach emike salutis ĉiujn kongresanojn, kaj akceptis komitatanojn el ĉiuj partoprenantaj landoj.

Okazis kelkaj kunvenoj, kiuj pridiskutis organizaĵajn aferojn. Unu feskprelego, akompanata per koloraj lumbildoj, montris problemojn pri transporto tra tuneloj. Interesa estis ankaŭ folkloro vespero, balo, projekciado de filmoj pri la IFEF-kongresoj ktp.

En gaja kaj amika etoso okazis du ekskursoj. Unu al la pinto de Dobratsch /alteco 2167m/, kovrita ankoraŭ per neĝo. La dua, pervagonara, direktis sin al urbo Arnoldstein. Apude la gekongresanoj vizitis lokon, kie renkontiĝas landlimoj de tri landoj - de Aŭstrio, Jugoslavio kaj Italio. Samloke renkontiĝas ankaŭ tri historiaj gentoj: la Germanoj, Slavoj kaj Romidoj. La restado en Arnoldstein finiĝis per solena inauguro de la Esperanto-strato.

La 28-a kongreso de IFEF okazos venontjare en Svedio. S. Helmečzyová

ER AMIKECO en Ĉeská Třebová aranĝis sukcesan tuttagan ekskurson al Nové Město nad Metují kaj ĝia ĉirkaŭaĵo. La ekskursantoj vizitis ĉarman kastelen ĝardenon kaj rememoris la faman komponiston B. Smetana, kiu restadis en la urbo. Trairante la pentrandan valon de la rivero Metuje oni atingis "Inferon", la lokon konatan el la verkaro de A. Jirásek. Ĉe tendarfajro la partoprenintoj rememorigis al si la 30an datrevenon de la militfino.

FS ĈEA PREPARAS SOLEMAN JUBILEAN JARKONFERENCON. Ĝi realiĝos rememore al ĝia fondiĝo antaŭ 10 jaroj. La programo de la dutaga aranĝo en Ĉeská Třebová estas jena:

- 4.10.1975 9,30 h. - Malfermo de la konferenco en la Uzina Klubo ĈSD
13,00 h. - Komuna tagmanĝo en la hotelo "Moskva"
14,00 h. - Ekskurso al proksima ĉirkaŭaĵo /dum malbona vetero projekciado de filmoj, lumb./
20,00 h. - Amuza vespero kun dancado
5.10.1975 8,00 h. - Ekskurso al Litomyšl, kie oni renkontiĝas kun la lokaj esperantistoj kaj komune rigardos la antikvan urbon

Interesitoj aliĝu aŭ mendu aliĝilojn ĉe la sekretario de FS, F. Markl ul. S.K. Neumanna 359, 560 02 Ĉeská Třebová.

Dum la konferenco, la 3an de okt., je la 19a horo, festos sian 15jaran ekzistadon la ER Amikeco en Ĉeská Třebová. Detalaj informoj ĉe la LG-prezidanto P. Bažák, Nádražní 1581, 560 02 Ĉeská Třebová.

PRI I.L.KAJ SINDIKATOJ. Atentokaptan artikolon je tiu ĉi temo enhavas la 3-a numero de HUNGARA VIVO, nome interparolon kun J.L. Judas, sekr. de Intersindical, pri la sinteno de la portugaliaj sindikatoj al E-o. Ĝi estas esperantigita el Esperanto-Magazin 3/1975.

BELASPEKTAJ PROSPEKTOJ PRI HUNGARA, okaze de la VII-a franca-hungara es-

perantista renkontiĝo en tiu ĉi hispana urbo eldonis Hispana Turisma Esp. Sekcio. La tekston verkis Indés Gastón.

VOJAĜBROŝURO PRI KUOPIO. La urba vojaĝagentejo eldonis tute novan koloran broŝuron pri Kuopio en E-o. Petu ĝin senpage ĉe Urba Turista Oficejo, Naapamienkatu 17, SF-70100 Kuopio 10 Finnlando.

INFORMACE SEKRETARIÁTU ČES

Letos jsme zaslali asi tisíci našich členů dvojčíslu literárního almanachu PANORAMO s prosbou, aby si buďto tento výtisk ponechali a zaplatili příloženou složenkou, anebo ho vrátili zpět. Rovněž jsme nabízelí předplatné pro tento rok, které činí pouhých 16,- Kčs za 40 stran textu. Mnozí z vás vědí, že o Panoramu psali v Heroldu jako o zdařilé edici.

Bohužel více než 600 našich členů nejenom že si časopis pro tento rok nepředplatili, ale ani číslo, které dostali, nevrátili ani ho neuhradili. A tak vyvstává otázka - opravdu má cenu něco dělat? Proč bylo tolik volání po dobrém časopise, který by informoval o novinkách? Pokud by se nezvýšil počet zájemců pro tento rok, nemohli bychom ve vydávání v příštím roce pokračovat.

Jako separát časopisu PAČO jsme pro vás vydali brožurku s názvem "Komenio kaj la internacia lingvo". Forma i obsah publikace velice vhodné pro zaslání do ciziny. Cena pouhé 4,- Kčs.

PRI LA VARMO je jedna z posledních edicí s technickým obsahem. Byla vydána ve spolupráci s technickou sekcí ČES. Její obsah dokazuje schopnost esperanta i v těchto oborech. Ale ve skladu sekretariátu není knížce. Očekáváme vaši objednávku. Cena knihy je 21,- Kčs.

ÚV ČES schválil na svém zasedání 12.4. ustavení Sekce nevidomých. Pořád tedy máte ve svém středu některého člena zrakově postiženého, který by měl zájem pracovat v této sekci, upozorněte ho na tuto skutečnost. Předseda sekce; Jiří Vychodil, Žandovská 304, 170 00 Praha 7.

Stejně tak jako loni, posíláme vám i letos po 1 ks SKP. Výhry jsou oproti loňsku zvýšeny o dalších 50%. Možná, že jste si již los zakoupili u vaší místní skupiny a nebudete mít zájem o náš. V tomto případě nám jej zašlete obratem zpět. Jinak vás prosíme, abyste poukázali 10,- Kčs za SKP příloženou složenkou. Podmínky pro výhry jsou stejné, neztrácí při tom nikdo z vás, protože za plný obnos vám zašleme publikace, příp. jiné materiály dle vašeho výběru.

Protože se nám podařilo zajistit několik předplatných na Heroldo de E-o ještě pro tento rok, nabíjíme vám tento časopis. Roční předplatné 88,- Kčs. Máte-li zájem, použijte příložené složenky pro SKP a poukažte společně i tuto platbu. Na rubu "zpráva pro příjemce" vyznačte, za co platíte!

M á t e - l i z á j e m , o b j e d n e j t e s i z n a š i c h k n i ž n í c h z á s o b :

/u některých publikací jsme stanovili letní ceny:

Sklavoj de Dio - Maďarsko	Kčs 50,-
Perdita vizaĝo - ČSSR	" 15,-
Ridu per Esperanto-Jugoslávie	" 15,-
Okupacio - SSSR	" 8,-
Ora Duopo - Maďarsko	" 17,-
Dudek horoj - Maďarsko	" 20,-
Denjo en Vjetnamio - Japonsko	" 10,-
Bapto de caro Vladimír - ČSSR	" 6,-
Paŝoj al plena posedo - ČSSR	" 19,-
Pollando - Faktoj	" 5,-
Melo antaŭ tribunalo-Jugoslávie	" 12,-
Vépoční a novoroční blahopřání 2 druhy s obálkou	" 12,-/1 ks

DARY NA TISKOVÝ FOND: S. Jeřábek, Prostějov, 30,- M. Rybín, L. Mikuláš, 16,- V. Filáček, Hradec Králové 25,-

S T A R T O - ed. Ćoĥa Esperanto-Asocio, Jilsk^o 10, 110 00 Praha 1, tel. 220 262. Resp. redaktoro Oldřich Kníchal. Aperes sesfoje jare. Tajpisia P. Wagnerová. - Dohl. pošta Praha 07, sniž. pošt. poplatek pov. ŘP Praha J.z. P/1 - 2283/1971. Toto číslo bylo předáno tiskárně 3. července 1975.